

”Låt hästen vara häst”

Nya hästägare har ofta för dåliga kunskaper om hur de ska sköta sina djur. – Många förmänskligar sina hästar, säger Sara Nyman, legitimerad veterinär.

Av Robert Solin

Foto: Malin Larsson och Robert Solin

Sara Nyman anser att hästar ska vara hästar. – De behöver inte komma in för att det blir mörkt och mår inte bra av fel foder, för lite vatten och ett tjockt täcke, säger Sara Nyman.

– Förr i tiden var det mest lantbrukare och militärer som ägde hästar. I dag har vi en helt ny kategori hästägare. De är ofta inte uppfödda med hästar, utan tänker och uppträder på ett annat sätt. Många nästan överför mänskliga tänkesätt på sina hästar.

Veterinär Sara Nyman är orolig för att hästägare ibland förmänskligar hästar.

Kuperade, naturliga hagar är bland det bästa man kan ha hästar i.

– Dessutom är många hästar "turbohästar" nu för tiden. De är högt avlade sporthästar som kräver kunskap och insikt för att hanteras på rätt sätt. Den kunskapen finns inte hos alla. Anlita en bra tränare så mår både du och hästen bättre, anser Sara Nyman.

– Där en välfärdsfråga för hästen att få vara häst. Det är bättre att man som hästägare lär sig hur hästen fungerar i stället för att ta till alla prylar som finns att köpa.

Ett stort problem är att hästarna ofta får för lite vatten, och ofta beror det på att man har en vattenkopp som i realiteten har för litet flöde.

Omsorgen om hästens naturliga liv är det som driver Sara Nyman.

9 steg till bättre hästhälsa

1. Uppfödningförhållandena har stor betydelse för hästens framtida användbarhet. Stora ytor, unghästsällskap och korrekt utfodring är tre mycket viktiga faktorer..

2. Var noga med hovvården under hela hästens liv. Använd en utbildad hovslagare och följ dennes råd och anvisningar.

3. Hästens kondition byggs upp snabbare än hållbarheten i leder och skelett. Tänk på att hästar är individer med olika fysiska och psykiska förutsättningar. Lägga upp en långsiktig träningsplan med del- och slutmål för varje häst. Ta hjälp av en erfaren tränare!

4. Träna med variation. Variera underlaget och typ av arbete. Minskad arbetsvilja hos hästen ska alltid tas på allvar. Det kan bero på en begynnande skada.

5. Var noga med fodrets hygieniska kvalitet och att aldrig utsätta hästen för tvära foderbyten. På så sätt kan många fall av kolik och fång undvikas.

6. Ge alla hästar minst 1,5 kg grovfoder (torrs substans) per 100 kg kroppsvikt och dag. Om hästen är tjock eller går upp i vikt kan delar av höet eller hösilaget bytas ut mot halm av god hygienisk kvalitet. Fördela fodergivorna jämnt över dygnet.

7. Se till att hästen alltid har fri tillgång till friskt vatten. Många fall av förstoppningskolik kunde förebyggas om detta råd följdes.

8. Tänk över din hästs dagsrutiner. Hästens kropp och sinnen stimuleras av utevistelse och risken för luftvägsproblem minskar. Stora kuperade hagar och tillgång till väderskydd gör att hästar kan vara utomhus stora delar av dygnet.

9. Använd täcken med förnuft! Många gånger räcker det med att öka fodermängden (höja energiintaget i stället). Om täcke används, se till att det passar och inte orsakar tryck eller inskränker hästens rörelser.

– Man kan inte enbart se till tillverkarens uppgifter. Det är även vattenkoppens placering – om den ligger tidigt eller sent i flödet från kran till kopp i stallar där flera hästar delar på vattnet i samma ledning – som avgör. Det är lämpligt att även ha hink, så att hästen kan dricka sig otörstig när den själv vill.

– Det har visat sig i forskning att de flesta hästar dricker i samband med utfodringen. Är inte vattenflödet tillräckligt stort då väljer de ofta att inte dricka alls.

Problemet med många hästar i dag är att de rör sig för lite, tränas fel och utfodras fel. Det leder till hälta och sjukdomar som kolik och fång. Det kan man tydligt se i försäkringsbolagens statistik.

– Hälta, hosta och tarmrelaterade sjukdomar är de allra vanligaste – och mycket kan man undvika genom att anpassa hästarnas liv efter deras naturliga förutsättningar.

– Många hästar får fel mat, för lite stråfoder och för mycket kraftfoder. Det är också vanligt att hästar utfodras vid för få tillfällen på dygnet.

Ofta beror felaktig hantering inte på ovilja, utan snarare okunskap.

– Det gäller att hjälpa de nya hästägarna. Här har ridskolorna ett stort ansvar. Lär eleverna att hästar vara hästar, säger Sara Nyman.

Sara Nyman drog fullt tält när hon föreläste på Elmia. Foto: Elmia

VILL DU VETA MER?

www.friskarehast.nu

